

verkezés miatt össze kellett húzni a nadrágszíjat). Következmenyei — amelyek kutatási-fejlesztési területen jelentkeznek elsősorban — csak néhány év múlva lesznek igazán lemérhetők.

Úgy érzem, hogy a könyvtárügy demokratizmusával szintén súlyos bajaink vannak. A könyvtárak például még mindig túlságosan egyszemélyileg vezetettek, ennek következtében nem jut szóhoz a következő generáció. Nincs okom azt hinni, hogy tagjai kevésbé tehetségesek, mint az előzőek voltak, csak valahogy nincs módjuk arra, hogy csillogtassák magukat. Nincs érdeklődés a könyvtárügy, a könyvtártan iránt? Pedig nem „polcológia” ma már, hanem inkább számítástechnika. Érthetetlen számomra, hogy miért mindenkit a múlt kutatása vonz, és miért nem a jelen könyvtári technológiája.

Hiányoznak a könyvtárak vezetését a környező, a befogadó társadalmi közeggel összekötő társadalmi bizottságok is. Egy jól működő bizottság, amelyben az adott települési egység vezető szerveinek, vállalatainak, intézeteinek képviselői vennének részt, hathatós támogatást, még anyagi segítséget is nyújthatna a könyvtárnak, és mindenképpen fokozná a könyvtár presztízsét.

A könyvtár a köztudatban ma még mindig kölcsönkönyvtárat jelent, a könyvtárosság pedig valamiféle poros, avított foglalkozást, amelynek egy előnye van: hogy a könyvtáros állandóan olvashat. Ebből természetesen nem igaz egyetlen szó sem. Könyveket nem olvashat, és kellemetlen munkát kell végeznie, de talán mégsem érdektelen ez a foglalkozás.

Bereczky László

Kiosztották a médiatári pályázat díjait

A Magyar Könyvtárosok Egyesületének audiovizuális bizottsága április 19-én a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Kertész utcai prézens olvasótermében tartotta idei első továbbképzését. A program első részében az elmúlt évi Gombocz-ösztöndíjas, *Pálvölgyi Mihály*, a Szombathelyi Tanárképző Főiskola adjunktusa számolt be tapasztalatairól *Médiatárak az Egyesült Államokban* címmel. Elmondta, hogy a hangos-képes dokumentumok minden könyvtártípus állományában megtalálhatók. A különféle médiákból meglehetősen nagy a kínálat, és a könyvtárak rendszeresen vásárolják is ezeket a dokumentumokat, megjelenésük semmiféle gondot nem okozott, *természetes módon, magától értetődően* épültek be az állományba. A vásárláshoz a kiadók színes katalógusai adnak segítséget. Külön foglalkozott az iskolai könyv- és médiatárak funkcióival, sajátosságaiival. A tanárok és a tanulók rendszeresen használják ezek szolgáltatásait az iskolában és az otthoni tanulásban is. A közművelődési könyvtárakban a gyermekek elsősorban a hangosított diafilmeket, a felnőttek a videofilmeket keresik. A videofilmeik iránt egyre nagyobb az érdeklődés.

Az előadó az iskolai, egyetemi, közművelődési médiatárak egy-egy részletét, tárolási,

raktározási formáit színes diafilmen mutatta be. A kérdésekre válaszolva elmondotta, hogy a könyvtárosképzésbe beépültek a médiatári ismeretek, de a médiatár használatát a tanárképzés valamennyi területén is oktatják, s ehhez nagyon sok hangos-képes dokumentum készült. A szolgáltatások ingyenesek, csupán a videomásolásért kérnek díjat. A hangos-képes dokumentumokkal az állomány egyéb egységeivel együtt foglalkoznak, a kölcsönzés is a könyvekével együtt történik. Az előadó megemlítette, hogy a számítógépes információkeresés minden könyvtárban a természetes szolgáltatások közé tartozik, de meglepő, hogy az adatbankokban még a nyomtatott dokumentumok vannak túlsúlyban.

A továbbképzés keretében került sor az 1982-ben meghirdetett médiatári pályázat értékelésére és a pályadíjak átadására is. A pályázatra 9 munka érkezett, mégpedig 2 hangosított diasorozat, 1 számítógépes könyvtárhasználati program, 2 szöveges dolgozat és 4 tanulmány, amely nyomtatott szöveget és valamilyen hangos-képes anyagot (hangfelvétel, transzparens, gépi program) is tartalmazott.

A beérkezett pályázatokat a Könyvtártudományi és Módszertani Központ által felkért szakemberek és az Országos Oktatástechnikai

Központ munkatársai értékelték. Az első díjat nem adták ki, második díjat, 3 ezer forintot kapott *Barták Péter* és *Bartl Géza Seta* az iskolai könyvtárban. Könyv- és médiatár az általános iskolában című hangosított diasorozata, mely a veszprémi Báthory Általános Iskola könyv- és médiatárát mutatja be. A szerzők ötletességét dicséri, hogy a képanyaghoz (43 diakép) kétféle hanganyagot állítottak össze, egyet a tanulók, egyet pedig a tanárok számára.

Ugyancsak második díjjal jutalmazták a *Propper Valéria* által szerkesztett, Médiatár közművelődési intézményben című, a miskolci városi könyvtárhálózat József Attila Könyvtáráról készült hangosított diasorozatot. A diafilmből kiderült, hogy a hagyományos könyvtári tevékenységen felül miként „nyithat” a közművelődési könyvtár egyrészt a képzőművészeti, másrészt a hangos-képes dokumentumok gyűjtése és szolgáltatása irányába.

A harmadik díjat (2 ezer forint) *Farkasné Somogyi Ilona* dolgozata kapta, amely a Szombathelyi Tanárképző Főiskola médiatárának kialakítását, szervezetét és szolgáltatásait írja le.

Ezerforintos jutalmat kapott *Szomorú Mik-*

lós tanár (Törtel, Általános Iskola), aki pályamunkájában egy házi kivitelezésű, általa VIDEOVOX 82 névvel ellátott hangos-képes berendezés készítését és működését írta le, s ehhez programot is mellékelte.

Írásbeli dicséretben részesült *Bencsikné Kucska Zsuzsa* (FSZEK) munkája, amely hangos-képes eszközökkel megtartott gyermekkönyvtári foglalkozások leírása.

Érdekességként kell megemlíteni *Papp László* pályázatát, amely könyvtár bemutatására készített kisszámítógépes programot tartalmazott. Az ötlet dicséretes: nagyobb szakmai — könyvtári és számítógépes — ismeretek birtokában, tudatosabb programkészítéssel minden bizonnyal jól használható lett volna ez az összeállítás.

A bírálók véleménye szerint a két hangosított diasorozat mindenképpen nagyobb nyilvánosságot érdemel, s ezért az OOK kiadásukat tervezi.

A továbbképzés keretében *Kelemen Tamás* bemutatta a vendéglátó olvasóterem hangos-képes szolgáltatásait is, majd az Országos Oktatástechnikai Központ könyv- és médiatárát ismertető diafilmet nézték meg a résztvevők.

(T. D.)

Szerkesztői üzenetek

Feldolgozó könyvtárosoknak: Varga Il-dikónak a *Könyvtáros* májusi számában megjelent, *Mi van a katalógusokkal?* című cikkében szerepelt az a megállapítás is, hogy a Szabványbolt nem fogad el postai megrendeléseket. Ez a tájékoztatás a bolt vezetőjének közlése szerint nem pontos, mivel a Szabványbolt *előjegyzést* nem fogad el, de a postai megrendelést teljesíti, a korábban megjelent, már elfogyott szabványokról pedig fénymásolatot készít, és azt küldi el a megrendelőnek.

Tóth Tibor megyei levéltárigazgató, Szolnok: Idézzünk leveléből: „A *Könyvtáros* c. folyóirat 1984. évi 4. számában cikket írt *Chol-*

noky Győző és *Fogarassy Miklós* A múzeumok és levéltárak könyvtárai címmel. A folyóirat 203. oldalán, a második hasáb 3. bekezdésében a szerzők többek között a következőket írják: »(Két szélső példa: Nyíregyházán magyar—könyvtár szakos egyetemi végzettségű, latinul és németül tudó tudományos munkatárs a könyvtáros, Szolnokon viszont szakképesítés nélküli)«. A szolnoki levéltárról írottak nem felelnek meg a valóságnak; ugyanis 1980 közepétől a debreceni tanítóképző népművelés—könyvtár szakán végzett dolgozónk látja el a könyvtárosi feladatot. Igaz, közben egy ideig katona volt, és ekkor képesítés nélküli, de érettségizett munkatárs helyettesítette, de le-szerelése után, immár harmadik éve ő a könyv-táros.»